Kirjallinen kysymys KK 279/2017 vp

Outi Mäkelä kok

Kirjallinen kysymys elintarvikevalvonnan tarkoituksenmukaisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Elintarvikelain tavoitteena on varmistaa elintarvikkeiden ja niiden käsittelyn turvallisuus sekä elintarvikkeiden hyvä terveydellinen ja muu elintarvikemääräysten mukainen laatu. Lailla pyritään varmistamaan, että elintarvikkeista annettava tieto on totuudenmukaista ja riittävää eikä johda harhaan. Elintarvikevalvonnan tulokset julkaistaan elintarviketurvallisuusviraston Oiva-järjestelmässä sekä ravintoloiden ja elintarvikealan yritysten tiloissa.

On ymmärrettävää, että valvontatietojen julkaisemisella pyritään lisäämään elintarvikevalvonnan avoimuutta, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta. Ongelma on, että tavallinen kuluttaja ei välttämättä aina kykene erottamaan julkistettujen valvontatietojen taustalla vaikuttavia tekijöitä. Kuluttaja voi nähdä painoarvoltaan pienen huomautuksen suuremmassa mittakaavassa kuin on tarkoitus. Tämä puolestaan voi johtaa merkittäviin taloudellisiin tappioihin, kun kuluttajat leimaavat elintarvikealan toimijan terveydelle vaaralliseksi ilman syyttä. Päivittäistavarakaupan puolelta on kritisoitu, että yleisarvosana määräytyy huonoimman osittaisen arvosanan mukaan eikä kokonaisarvion perusteella. Nykykäytäntö on yrittäjälle kohtuuton eikä palvele kuluttajaa. Elintarvikevalvonnan julkaisukäytänteitä tulisi arvioida uudelleen.

Tarkoituksenmukaisempaa olisi antaa huomautus elintarvikealan yrittäjälle vähäpätöisemmissä tapauksissa ennen valvontaviranomaisen julkista tarkastuksesta kertovaa asiakirjaa. Julkinen tarkastusasiakirja tulisi velvoittaa julkaistavaksi vasta, jos elinkeinonharjoittaja ei ole tarttunut huomautuksen kohtiin. Kyseinen uudistus palvelisi hallituksen tavoitetta turhan byrokratian karsimisesta ja tukisi yrittäjyyttä.

Elintarviketurvallisuuden valvontaa ja raportointia tulisi myös kehittää nykyistä paremmin yrittäjän toimintaa oikeaan suuntaan kannustavaksi ja tukevaksi. Valvonnan tiedot, kuten mittaustulokset, tulisi tarjota yrittäjälle käyttöön, tarkastuskäynneistä perittäviä maksuja tulisi kohtuullistaa ja tarkastajien tulisi avoimesti antaa tietoa ja neuvoja yrityksille ja edesauttaa näin yrityksiä korjaamaan puutteet ja ongelmakohdat. Yrittäjien kokemukset tarkastuksista ovat pääsääntöisesti negatiivisia ja turhautuneisuutta aiheuttavia. Esimerkkejä ja yksityiskohtia, jotka koetaan ongelmiksi, on paljon. Byrokraattiset esteet aiheuttavat tappioita ja turhaa vaivaa suomalaisille yrittäjille, samalla kun tuontituotteiden kasvu voimistuu.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 279/2017 vp

Miten elintarvikevalvontaa ollaan kehittämässä, ja voidaanko siitä luoda yrittäjän toimintaa nykyistä enemmän tukeva toiminto ja

tuleeko elintarvikevalvonnan hinnoittelua, arviointimenetelmää ja julkaisukäytänteitä arvioida uudelleen siten, että laki palvelee yrittäjyyttä paremmin?

Helsingissä 21.6.2017

Outi Mäkelä kok